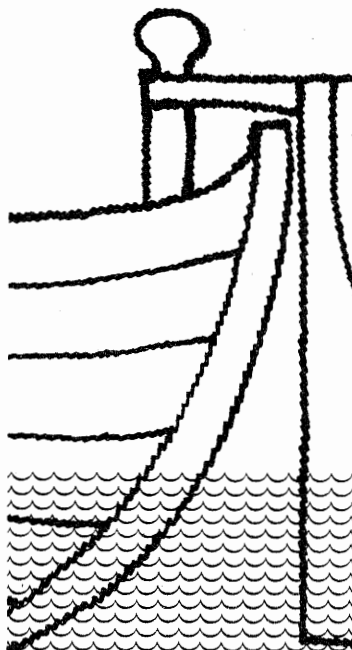

kormidlo

informační
bulletin
pro dětské
umělecké
aktivity:

hudební
taneční a pohybové
výtvarné
tvořivou dramatiku
a přednes

1991 KALENDÁRIUM

přehlídek, setkání, dílen, seminářů a dalších akcí ve všech oborech estetické výchovy dětí a mládeže

Všady uvádíme kontaktní adresu, na níž lze získat podrobné informace o akci nebo kde je možné se přihlásit k účasti/

TVOŘIVÁ DRAMATIKA

/Dramatická výchova ve školách, dětské divadlo, dětské loutkové divadlo, dětský přednes/

Cyklický seminář tvořivé dramatiky pro učitelky MŠ Prahy 6

MŠ Praha 6-Nebošice leden-březen

Pořadatel : OPS Praha 6 a MŠ Praha 6 Nebošice

Kontakt : Vlasta Gregorová, Dana Haaseová, MŠ Na dlouhém lánu 336/57, 160 00 Praha 6, tel. 368737

Dvouletý kurs dramatické výchovy v rámci Lidové konzervatoře severní Moravy

Nový Jičín 18.-20. ledna, 22.-24. února, 22.-24. března, 26.-28. dubna, 17.-19. května, červenec a srpen /práce na letním táboře/

Pořadatel : MDDM Ostrava, spolupořadatelé : OKS Nový Jičín, MDDM Nový Jičín, KKS Ostrava /před zrušením/

Kontakt : Alexadr Rychecký : MDDM, Odstrčilova 19, 701 00 Ostrava 1, tel. 211 822

Cyklické vzdělávání v dramatické výchově pro pracovníky pražských DDM, školních družin a SPgS

Praha 30. ledna, 20. února, 6. března, 20. března, 3. dubna, 17. dubna, 15. května, 29. května

Pořadatel : ÚDDM ČR, odborná konzultace: Sdružení pro tvořivou dramaturgii - sekce Praha

Kontakt : Jana Mandlová, ÚDDM ČR, Havlíčkovy sady 58, 120 00 Praha 2, tel. 6911258, 736051-3

Semináře dramatické výchovy pro speciální pedagogy

Praha 16. ledna a 15. května

Pořadatel : ÚÚVPP Praha, spolupracovníci : STD a ARTAMA /IPOS MK/

Kontakt : Michal Vevera, ÚÚVPP, Myslíkova 7, 110 00 Praha 1, tel. 291741-5, Jaroslav Provazník ARTAMA

Dílna tvořivé dramatiky - dvousemestrální fakultativní seminář pro studenty PF UK Praha

Praha 26. ledna, 23. února, 23. března, 27. dubna, 18. května, + následky v ZŠ U San-tošky 1, Praha 5

Pořadatel : Sdružení pro tvořivou dramaturgii, spolupořadatelé : PF UK Praha, ZŠ U San-tošky 1, Praha 5 a ARTAMA /IPOS MK/

Kontakt : Eva Machková, STD, Sněmovní 7, 110 00 Praha 1, nebo Jaroslav Provazník, ARTAMA

Praktický seminář dramatické výchovy pro potřeby pražských MŠ a SPgS

Praha 13. února, 27. února, 13. března, 27. března, 10. dubna, 24. dubna, 8. května

Pořadatel : ÚDDM ČR, odborná konzultace: Sdružení pro tvořivou dramaturgii - sekce Praha

Kontakt : Jana Mandlová, ÚDDM ČR, Havlíčkovy sady 58, 120 00 Praha 2 tel.: 6911258, 736051-3

Jihočeská lidová konzervatoř dramatické výchovy

Soběslav 15.-17. února, 15.-17. března 3.-5. května, 7.-9. června, víkendy v září, říjnu, listopadu a prosinci

Pořadatelé : jihočeská sekce Sdružení pro tvořivou dramaturgii a OKS Písek, spoluorganizátor : DDM Soběslav

Kontakt : Ludmila Faladová, OKS Písek, Fügnerovo nám. 42, 397 11 Písek, tel. 3592; nebo Miroslav Slavík ZUŠ, 373 44 Zlív

2. soustředění specializačního studia tvořivé dramatiky pro učitelky MŠ

Ládví 11. - 15. března

Pořadatel : ÚÚVPP, konzultanti : STD a ARTAMA /IPOS MK/

Kontakt : Eva Bičíšková, ÚÚVPP, Myslíkova 7, 110 00 Praha 1, tel. 2917415

Regionální přehlídka jiho- a středomoravských dětských divadelních a loutkářských souborů

Prostějov 22. března

Pořadatelé : ROSA /OKS/ Prostějov a DDM, spolupořadatelé : OKS Olomouc a Sdružení pro tvořivou dramaturgii - sekce Olomouc

Kontakt : Jana Zikmundová, regionální středisko ROSA, Školní 4, 796 58 Prostějov, tel. 66001-5; nebo Hana Dvorská, Na Letní 59, 776 00 Olomouc

Regionální přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů z Prahy a středních Čech a seminář

Praha 6. dubna

Pořadatelé : Lidová univerzita - regionální středisko ZUČ Praha, Karlínské spektrum - DDM hl.m. Praha a Sdružení pro tvořivou dramaturgii - sekce Praha

Kontakt : Jana Štefánková a Alexej Pernica, Lidová univerzita - regionální středisko ZUČ, Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1, tel. 236 76 88

Regionální přehlídka severočeských dětských divadelních a loutkářských souborů

Česká Lípa 6. - 7. dubna

Pořadatel : Albis, Ústí nad Labem, spolupořadatel : OKS Česká Lípa

Kontakt : Jana Urbanová, Albis, Šmeralova 182, 460 21 Ústí nad Labem tel. : 27202-3

2. soustředění specializačního studia tvořivé dramatiky pro učitele ZŠ

Ládví 25. února - 1. března

Pořadatel : ÚÚVPP, konzultanti : STD a ARTAMA /IPOS MK/

Kontakt : Jaroslava Macharáčková, ÚÚVPP, Myslíkova 7, 110 00 Praha 1 tel. : 29 17 41-5

Seminář tvořivé dramatiky při valné hromadě severočeské sekce Sdružení pro tvořivou dramaturgii

Jablonec nad Nisou 9. března

Pořadatelé : severočeská sekce STD a DDM Jablonec nad Nisou

Kontakt : Petra Pokorná, DDM, Pohorská 49, 466 01 Jablonec nad Nisou tel. : 26481

Regionální přehlídka severomoravských dětských recitátorů a recitačních kolektivů

Šumperk 15. března

Pořadatel : ODDM Šumperk

Kontakt : Ivana Vítová, ODDM, Šumperk

Táborské práce '91, regionální přehlídka jihočeských dětských divadelních loutkářských a recitačních souborů se seminářem

Tábor 5. - 7. dubna

Pořadatelé : Okresní úřad - referát kultury Tábor a DDM Tábor, spolupořadatel : Sdružení pro tvořivou dramaturgii - sekce České Budějovice

Kontakt : Iva Zemanová, OÚ - referát kultury, Tábor, a Eva Horáková OKS, Rybářská ul., 381 01 Český Krumlov, tel. 2185

Regionální přehlídka východočeských dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů

Ústí nad Orlicí 6. - 7. dubna

Pořadatelé : Impuls, Hradec Králové, OKS Ústí nad Orlicí, ODDM Ústí nad Orlicí, spolupořadatel : Sdružení pro tvořivou dramaturgii - sekce Hradec Králové

Kontakt : Mirka Čisarová a Jana Portiková, Impuls, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové, tel. 42 769, a Nada Gregorová, OKS Ústí nad Orlicí, Dělnická 219, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel. 3521 a 3522

Regionální přehlídka středočeských dětských recitátorů a recitačních kolektivů

Praha 13. dubna

Pořadatel : agentura Ikarus, Mělník /dříve OKS/ a Sdružení pro tvořivou dramaturgii - sekce Praha, spoluorganizátor : ÚDDM Praha
Kontakt : Juliána Jedličková, agentura Ikarus, Dukelská 2504, 276 01 Mělník, tel. 22 26

Regionální přehlídka severočeských dětských recitátorů a recitačních kolektivů

Ústí nad Labem 13. dubna

Pořadatel : ODDM Ústí nad Labem, spoluorganizátor : Albis, Ústí nad Labem
Kontakt : ODDM, Vladimírovská 6, 400 11 Ústí nad Labem, nebo Jana Urbanová, Albis, Šmeralova 182, 400 21 Ústí nad Labem, tel. 27202-3

Cyklické víkendové divadelní dílny pro členy mládežnických divadelních, loutkářských a recitačních souborů ČR

Praha duben, červen, září, listopad
Pořadatel : ÚDDM ČR spoluorganizátor : STD - sekce Praha a ARTAMA /IPOS MK/
Kontakt : Jana Mandlová, ÚDDM ČR, Havlíčkovy sady 58, 120 00 Praha 2, tel. 69 11 258, 73 60 51-3

Seminář tvořivé dramatiky při valné hromadě moravské sekce Sdružení pro tvořivou dramaturgii

Olomouc 13. dubna
Pořadatelé : moravská sekce STD a OKS Olomouc
Kontakt : Milada Mašatová, ZUŠ Žerotín Slovenská 14, 772 00 Olomouc, tel. 244 04; nebo Hana Dvorská, Na Letní 59, 776 00 Olomouc

20. národní přehlídka dětských recitátorů a recitačních kolektivů spojená se seminářem Dílna tvořivé dramatiky

Mělník 20. - 26. května /seminář/ a 24. - 26. května /přehlídka/
Vyhlašovatel : MŠMT, spoluvyhlašovatel: MK ČR, **pořadatelé** : ÚDDM ČR ARTAMA /IPOS MK/ a STD, **organizátoři** : ODDM Mělník, Ikarus Mělník, MKD Mělník
Kontakt : Jaroslav Provazník ARTAMA nebo Jana Mandlová, ÚDDM ČR, Havlíčkovy sady 58, 120 00 Praha 2, tel. 6911258

Setkání - mezioborová přehlídka pražských dětských souborů ZUČ, které se letos účastní národních přehlídek

Praha 29. května

Pořadatel : Lidová univerzita - regionální středisko ZUČ, spoluorganizátor : Karlínské spektrum - DDM hl.m. Prahy v Karlíně
Kontakt : Alexej Pernica, Lidová univerzita - regionální středisko ZUČ Městská knihovna v Praze, Mariánské nám. 1, 115 72 Praha 1, tel.: 236 76 88

III. setkání dětských divadelních souborů a souborů hrajících pro děti

Ostrava 1. června

Pořadatel : MDDM Ostrava
Kontakt : Alexandr Rychecký, MDDM, Odstrčilova 19, 701 00 Ostrava, tel. 211 822

Dětské divadelní léto v Prachaticích '91, 20. národní přehlídka dětských divadelních a loutkářských souborů se seminářem

Prachatice 14. - 21. června
Vyhlašovatel : MK ČR, spoluvyhlašovatel: MŠMT ČR, **odborný garant** : ARTAMA /IPOS MK/, **pořadatelé a organizátoři** : MěKS Prachatice, STD, SPgS Prachatice, DDM Prachatice
Kontakt : Jaroslav Provazník ARTAMA

Letní divadelní tábor, pro dětské divadelní, loutkářské a recitační kolektivy z Čech, Moravy a Slezska

Stráž nad Nežárkou 10. - 23. srpna
Pořadatelé : ÚDDM ČR a Sdružení pro tvořivou dramaturgii
Kontakt : Jana Mandlová, ÚDDM ČR, Havlíčkovy sady 58, 120 00 Praha 2, tel. 69 11 258, 73 60 51-3

Tvořivá hra a komunikace II - seminář tvořivé dramatiky pro pedagogy pedagogických fakult Čech, Moravy a Slezska

Prachatice 16. - 20. září
Pořadatel : Sdružení pro tvořivou dramaturgii, spoluorganizátoři : ARTAMA /IPOS MK/ a SPgS Prachatice ve spolupráci s DDM Prachatice, MKS Prachatice a PF České Budějovice
Kontakt : Jaroslav Provazník, Sdružení pro tvořivou dramaturgii a ARTAMA, Sněmovní 7, 118 00 Praha 1, tel. 53 68 46

Dramatická výchova v MŠ a na 1. stupni ZŠ, cyklický praktický seminář

Praha 2. října, 16. října, 30. října, 12. listopadu, 13. listopadu, 27. listopadu, 11. prosince
Pořadatel : ARTAMA /IPOS MK/
Kontakt : Jaroslav Provazník, ARTAMA, Sněmovní 7, 110 00 Praha 1, tel. 53 68 46, 53 48 41-2

Tvořivá hra a komunikace - seminář pro speciální pedagogy

Praha 10.-12. října, 14.-16. listopadu, 12.-14. prosince
Pořadatel : ARTAMA /IPOS MK/, **odborná konzultace** : ÚÚVPP a Sdružení pro tvořivou dramaturgii
Kontakt : Jaroslav Provazník, ARTAMA, Sněmovní 7, 118 22 Praha 1, tel. 536846, 534841-2

4. národní dílna pro mladé divadelní a loutkářské kolektivy

Nové Město nad Metují 18. - 20. října
Pořadatelé : ÚDDM ČR a ARTAMA /IPOS MK/, spoluorganizátoři : DDM Nové Město nad Metují a Sdružení pro tvořivou dramaturgii
Kontakt : Hana Budínská, ÚDDM ČR, Havlíčkovy sady 58, 120 00 Praha 2, tel. 69 11 258, 73 60 51-3, nebo Jaroslav Provazník ARTAMA

POHYBOVÁ A TANEČNÍ VÝCHOVA

/Pohybová výchova, folklórní tanec, scénický tanec/

Regionální přehlídka dětských folklórních souborů - Opavské Slezsko

24. března
Pořadatel : Agentura IKS Opava

Regionální přehlídka dětských folklórních souborů - Lašsko

6. dubna
Pořadatel : Muzeum BESKYD, Frýdek-Místek

Regionální přehlídka dětských folklórních souborů - Brno a Brněnsko

14. dubna
Pořadatel : MěKS, Radnická 4, Brno

Poéma /dříve Pedagogická poéma/, celostátní soutěž střechních pedagogických škol v uměleckém přednesu poezie a prózy

Znojmo - polovina listopadu

Vyhlašovatel : MŠMT ČR, **pořadatel** : SPgS Znojmo, **odborný konzultant** : ARTAMA /IPOS MK/
Kontakt : Dana Šupková a Jaroslav Provazník, ARTAMA, Sněmovní 7, 118 22 Praha 1, tel. 534841-2

Neurolingvistické programování - praktický seminář pro učitele, vedoucí divadelních souborů a terapeuty o novém směru osobnostního a sociálního rozvoje a učební strategii /lektorka : Hana Stanek ze Švýcarska/

Praha 4. - 5. října
Pořadatel : ARTAMA /IPOS MK/, **spolupráce** : Akademie für Spiel und Kommunikation, Brienz, Švýcarsko
Kontakt : Jaroslav Provazník, ARTAMA, Sněmovní 7, 118 22 Praha 1, tel. 53 68 46, 53 48 41-2

Dlouhodobé i krátkodobé vzdělávací akce pořádá také **Středisko dramatické výchovy Brno** v DDM Lužanky, Lidická 50, 602 00 Brno
Kontakt : Dana Svozilová, tel. 74 75 55
Další vzdělávací akce pořádá **Dramacentrum MDDM Ostrava**, Odstrčilova 19, 701 00 Ostrava
Kontakt : Alexandr Rychecký, tel. 211822

Regionální přehlídka jihočeských dětských folklórních souborů

České Budějovice - 13. dubna /Městský dům kultury/
Pořadatel : DDM České Budějovice, ARS Centrum České Budějovice
Kontakt : M. Oberfalterová, DDM, U zimního stadionu 1, České Budějovice, tel. 25386

Regionální přehlídka východočeských dětských folklórních souborů

Kostelec n. Orlicí 20. dubna
Pořadatel : IMPULS, MDDM Hradec Králové
Kontakt : L. Nováčková, IMPULS, Okružní 1130 Hradec Králové, tel. 42 709, 46 560

Regionální přehlídka severočeských dětských folklorních souborů

Děčín - MDDM - 20. dubna
Pořadatel : MDDM, Teplická 38, Děčín

Regionální přehlídka západočeských dětských folklorních souborů

Plzeň - Dům kultury - 20. dubna
Pořadatel : DDM Plzeň, Kulturní středisko při PKO Plzeň
Kontakt : R. Hanzlíková, KS při PKO Plzeň, Lochotínská 37, tel. 019/35850, nebo A. Vořáb, DDM Plzeň, Pallova 19

Regionální přehlídka dětských folklorních souborů - Těšínské Slezsko

25. dubna
Pořadatel : BESEDA, Ostravská 767, Karviná

PRAŽSKÁ STUHA - regionální přehlídka pražských a středočeských dětských folklorních souborů

Praha - Městská knihovna - 27. dubna
Pořadatel : Odd. ZUČ při Lidové univerzitě Městské knihovny
Kontakt : I. Švarcová, Vodičkova 35, 110 00 Praha 1, tel. 2367688

Regionální přehlídka dětských folklorních souborů - Horácko

27. dubna
Pořadatel : Kulturně výchovné zařízení, Koněvova ul. 595, Třebíč

Regionální přehlídka dětských folklorních souborů - Haná

27. dubna
Pořadatel : Regionální osvětové středisko ROSA, Prostějov

Regionální přehlídka dětských folklorních souborů - Slovácko

Uherské Hradiště 9. května
Pořadatel : Okresní kulturní zařízení nám. T. G. Masaryka, Uherské Hradiště

Regionální přehlídka dětských folklorních souborů Slovácko - Kyjovsko

Pořadatel : Sdružený klub, Svatobořice-Mistřín

Regionální přehlídka dětských folklorních souborů - Horácko

23. června, pořadatel : Městský úřad Telč

Soutěžní přehlídka dětských tanečních souborů STRÁŽSKÝ KAČER

Stráž nad Nežárkou - Kulturní dům Příbraz - 25. května
Pořadatelé : Pionýrská skupina a základní škola Stráž nad Nežárkou
Spolupořadatelé a sponzoři : VO JAS Stráž nad Nežárkou, časopis "Sedmička" Praha, Jiří Bláha - výtvarník, Chlum u Třeboně, ARTAMA /IPOS MK/ Praha, Zemědělské družstvo Stráž nad Nežárkou, Obecní úřad a Osvětová beseda Stráž n N., Ústřední dům dětí a mládeže Praha
Kontakt : Jiří Pletka, ZŠ Stráž n N., tel. : 0331/89325

Živá píseň dětí - Strážnice 1991

2. června - 13,30 náměstí, zámecký park
Pořadatel : Ústav lidové kultury Strážnice

Zatoč se, slonečko - 19. přehlídka dětských národopisných souborů z oblasti Hané

SKO Uničov - 8. června - 14.00 hod.
Pořadatel : OKS Olomouc /v likv./ ve spolupráci s Haráckým poradním sborem, SKO Uničov, MěÚ Uničov

Setkání dětských tanečních nefolklorních souborů.

Praha - Kulturní dům Krakov - 8. června
Pořadatel : Taneční soubor "Holduj tanci, pohybu"
Spolupráce : OKD Praha 8, ODDM Praha 8, ZŠ Mazurská, ARTAMA /IPOS MK/
Kontakt : Jiří Melichar - ODDM Praha 8, Krynácká ul. tel. : 855 37 90

Národní přehlídka dětských folklorních souborů KROMĚŘÍŽ + seminář

Kroměříž 14. - 16. června
Vyhlašovatel : ministerstvo kultury ČR
Spoluvyhlašovatel : MŠMT
Odborná garance : ARTAMA /IPOS MK/
Pořadatel : Okresní dům dětí a mládeže Kroměříž
Spolupořadatelé : ÚDDM ČR Praha, DK Kroměříž, Domov mládeže Kroměříž, Folklorní sdružení

Semináře pro vedoucí DFS z Čech - 8 dílů leden, březen, květen, září, listopad 91, leden, březen, květen 92
Pořadatel : ÚDDM Praha
Kontakt : Eva Zetová, ÚDDM, Havlíčkovy sady, 120 00 Praha 2 tel. : 73 60 51-3

Vzdělávací seminář pro vedoucí dětských tanečních souborů /v návaznosti na rok '90/

Kladno - podzim /3 dny/ - termín bude upřesněn
Pořadatel : ARTAMA /IPOS MK/
Kontakt : L. Battěková, ARTAMA, Sněmovní 7, 110 00 Praha 1, tel. 536841

ZPĚV A HUDEBNÍ TVOŘIVOST DĚTÍ

Redukce nezpívajících a falešně intonujících dětí a mládeže - seminář pro učitelky MŠ, pro učitelky ZŠ, poradenská služba pro učitele, kteří trpí hlasovými poruchami při výkonu svého povolání a poradenská služba pro rodiče s nezpívajícími či falešně intonujícími dětmi

Pardubice podzim
Pořadatel : ABC MUSIC
Kontakt : Mária Navrátilová, ABC MUSIC, pošt. schránka č. 1, Erno Košťála 1000, 530 03 Pardubice, tel. 32864

II. ročník mezinárodního festivalu dětských pěveckých sborů Krajina zpěvu

Šumperk 17. - 19.5.
Kontakt : Tomáš a Alois Motýlovi, 787 01 Šumperk, Wolkerova 6, tel. 0649/4361, 2830 a Miluška Matějčková, ARTAMA, Sněmovní 7, Praha 1 tel. : 53 48 41-2

Mládí zpívá - přehlídkový festival sborů mládeže

Olomouc 11. - 14.7.
Kontakt : Ivana Sládková, Blanická 28, 120 00 Praha 2, tel. : 207163, Petr Hrbáček, Hrnčířská 24, 772 00 Olomouc, tel. 068/259049

Cyklos přednášek a seminářů pro vedoucí dětských a dospělých folklorních souborů /vždy jedna celá sobota a neděle dopoledne/

19.-20.10., 30.11.-1.12, dále únor, duben, červen 92
Pořadatel : ARTAMA /IPOS MK/
Kontakt : D. Stavělová, L. Battěková, ARTAMA, Sněmovní 7, 110 00 Praha 1, tel. : 53 68 46, 53 48 41-2

Dramatická a hudebně dramatická výchova v MŠ a na 1. stupni ZŠ - seminář pro učitelky a ředitelky MŠ a další pedagogy

Pardubice podzim
Pořadatel : ABC MUSIC, odborný konzultant: Sdružení pro tvořivou dramaturgii a ARTAMA
Kontakt : Mária Navrátilová, ABC MUSIC, pošt. schránka č. 1, Erno Košťála 1000, 530 03 Pardubice, tel. 32864

Festival dětských sborů

Krásná Lípka 22. června
Pořadatel : ZŠ Krásná Lípka
Kontakt : p. Sudek, ZŠ 407 46 Krásná Lípka

Intens mundi cantat - XX. mezinárodní festival dětských sborů, Svátky písní s mezinárodní soutěží

Olomouc 28.8. - 1.9.
Kontakt : Petr Hrbáček, Hrnčířská 24, 772 00 Olomouc tel. 068/25 90 49
Miluška Matějčková, ARTAMA, Sněmovní 7, 110 00 Praha 1 tel. 53 48 41-2

LITERÁRNÍ VÝCHOVA A SLOVESNÁ TVOŘIVOST DĚTÍ

Náš svět - národní soutěž dětského literárního projevu
Uzávěrka polovina května, vyhodnocení 31.5.
Vyhlašovatel : MŠMT ČR, pořadatel : ÚDDM ČR ve spolupráci s dětskými časopisy Mateřídouška, Ohniček, Filip a Sedmička /MF/, odborná spolupráce : ARTAMA /IPOS MK/
Kontakt : Sona Pilková, ÚDDM ČR, Havlíčkovy sady 58, 120 00 Praha 2, tel. 736051-3, 6911258 a Jaroslav Procházka, ARTAMA, Sněmovní 7, 110 00 Praha 1, tel. 536846

Tvořivé slovesné a literární hry - seminář pro vedoucí literárních a dramatických kolektivů a pedagogy ZŠ, SPgŠ atd.

Praha 22. - 24. listopadu
Pořadatelé : ÚDDM ČR a ARTAMA /IPOS MK/
Kontakt : Jaroslav Procházka, ARTAMA Sněmovní 7, 110 00 Praha 1, tel. 536846, a Sona Pilková, ÚDDM ČR, Havlíčkovy sady 58, 120 00 Praha 2, tel. 6911258

VÝTVARNÉ AKTIVITY DĚTÍ A MLÁDEŽE

LIDICE '91, mezinárodní dětská výtvarná výstava

4.6. - 31.8. 91 - Lidice
Pořadatel : Nakladatelství a vydavatelství Mladá fronta, ČS komise pro spolupráci s UNESKO, MŠMT ČR, MŠ SR, MK ČR, Obecní zastupitelství Lidice
Tajemník : Luba Riedlbauchová, Dům dětského a mládežnického tisku MF, Radlická 61, 150 00 Praha 5

Alšova země, celostátní soutěž

Výstava : 21.3 - 31.11.1991
Pedagogické muzeum J.A.Komenského, Valdštejnský palác, 2. nádvoří, Praha 1
Malá Strana

Pořadatelé : Památník národního písemnictví, Muzeum A.Jiráčka a M.Alše, Pedagogické muzeum J.A.Komenského

Lidová píseň a poezie - ve výtvarném projevu dětí a mládeže

8. celostátní výstava

Frýdek-Místek, zámek - 1.6. - 7.7.91
Pořadatelé: Muzeum Beskyd, OKS Frýdek-Místek, Komise Jaráčkova hudebního Lašské Frýdek-Místek, Osvětové středisko Čadca
Záštita : Český hudební fond Praha
Repríza výstavy : září, Kysucká galerie v Oščadnici

Děti, mír, umění, celostátní výtvarná soutěž

Vyhlašovatel : Mírová unie, spoluvyhlašovatel : ÚDDM ČR Praha

Výstava : 1/ 6. - 25.5.
ÚDDM, Havlíčkovy sady 58, Praha 2
2/ 26.5. - 2.6.
Všeobecná výstava Československo '91
3/ 14.6. - 31.7.
Dům československých dětí Pražský Hrad

Výstava výtvarných prací žáků ze SRÍ LANKY

Praha 14.5. - 31.6.
ARTAMA - výstavní prostory, Sněmovní 7
Praha 1

VÝSTAVA VO ZUŠ, celostátní přehlídka

Pořadatel : Ministerstvo školství a tělovýchovy ČR
1/ prosinec 1990 - únor 1991
Alšova síň na Hluboké
Spolupořadatel : Alšova Galerie
2/ 14.6. - 30.6.1991
ST. PO LTEN, Rakousko

3/ říjen
Vídén, palác RASUMOFSKY
/Výstava souběžně se schůzkou ministrů školství EVROPSKÉHO SPOLEČENSTVÍ/
Kontakt : Věra Roeselová, MŠMT, Karmelitská ul., 110 00 Praha 1

E ROATELIER

existuje od března 1991

Uskutečnil : Seminář k výstavě VO ZUŠ se zahraniční účastí /Rakousko, Německo, Bulharsko/

Plánuje : spolupráce s akusany :
1/ vydání nepravidelného periodika letos : Katalog výstavy VO ZUŠ /64 stran - metodický materiál, trojjazyčně/
vydá : REFLEX /20,- Kčs/

2/ Tábor volného času OBERHÖFLEIN /vesnička na rakousko-českém pomezí/

3/ Malování na asfaltové cestě výtvarná výzdoba přechodu mezi Rakouskem a ČR září nebo říjen 1991

4/ Dlouhodobá akce pro mládež : oprava českých božích muk ve zpřístupněném hraničním pásmu a vyčištění rakouského židovského hřbitova

5/ semináře pro výtvarné pedagogy

6/ semináře pro výtvarné teoretiky

7/ trienále s putovní výstavou

Kontakt : Dr. Jan Červený, Dr. Zdeněk Peterka, Emila Pittnera 14
370 00 České Budějovice

Seminář Tvořivé dramatiky pro učitele ZUŠ a pracovníky estetického oddělení ODDM

1. - 3.11. /Repríza v prosinci v Praze/
Pořádá : ARTAMA, koordinační centrum pro dětské aktivity, ODDM Olomouc, Sdružení pro tvořivou dramaturgii
Kontakt : J. Tláškalová, ARTAMA, Sněmovní 7, Praha 1, tel. 536846
V. Roeselová, MŠMT, Karmelitská 7, Praha 1

Seminář dramatiky pro učitele výtvarné výchovy z Jihomoravského kraje

1. - 4.6.
Pořádá : ARTAMA, Sněmovní 7, Praha 1
Sdružení pro tvořivou dramaturgii
Kontakt : Jitka Tláškalová, ARTAMA, Sněmovní 7, 110 00 Praha 1
tel. : 53 68 46, 53 48 41-2

Seminář k Prostředí života 1992 Jihlava

Jihlava listopad 1991
Vyhlašovatel : Ministerstvo kultury ČR
Pořadatel : Jihlava, Galerie Jihlava, spolupořadatel : ARTAMA /IPOS MK /
Kontakt : p. Hynková, referát kultury OÚ Jihlava, tel. 066/23741, J. Tláškalová, ARTAMA, Sněmovní 7, 110 00 Praha 1
tel. : 53 68 46, 53 48 41-2

Den země, výtvarné akce žáků VO ZUŠ Frýdek-Místek - 27.4.

Malujeme s Medardem, Hukvaldy dětem

8.6.1991, Hukvaldy, Frýdek-Místek
Pořádá : Muzeum Beskyd
Klub přátel výtvarného umění ZUŠ

"...Základním hlediskem je položení důrazu na využití volného času tak, aby byl vyplněn činnostmi umožňujícími pokud možno nejplnější seberealizaci. V rovině esteticky zaměřených činností se dochází k integraci uměleckých žánrů, a to i za cenu určitého snížení odborné úrovně. Je to výrazem snahy snížit parcelaci osobnosti. Přispět k obnovování její celistvosti. Vychází se z faktu, že člověk vykonává denně úzce specializovanou práci, které nemůže umožnit plně nebo relativně vysoké využití dít pocit dostatečného uspokojení. Postupně se dochází ke komplexnímu chápání této oblasti projevů člověka.

Specializace je nutná u profesionálních umělců, i když zde zcela úzká specializace by vedla k ochuzení osobnosti a plochosti výrazu. Modely takové integrace uměleckých žánrů existují ; divadlo, film, na kterých se podílejí všechny umělecké žánry, byť i účastí specializovaných umělců. Zájmová činnost nemusí tuto přísnou roztržidlenost dodržovat, dokonce by ani neměla. Tento přístup je zcela přirozený v divadelnictví ať hraném, či loutkovém. Integrace jiných žánrů k jiným výsledným tvarům, se základním cílem umožnit co nejširší využití, teprve vzniká.

Úzká specializace nepostihuje dětskou generaci, která teprve prochází základní školní výukou. Avšak ihned po jejím ukončení začínají první stupně specializace v podobě středních odborných škol, později vysokoškolského studia a nakonec přichází stále více se prohlubující specializace v práci. Vklad v dětském věku, zaměřený na komplexní pochopení /nebo návyk/, seberealizace v uměleckých oblastech, je něčím, co může tvořit u mládeže /a později u dospělého/ onen pol života, který zaplnuje tu prázdnou část, která zůstává po odchodu z práce.

Dále se vychází z předpokladu, že ve většině lidí /i dětí/ je skryta potenciální schopnost komunikovat v rovině esteticky přehodnocených sdělení. Je však zablokována pocitem nedostatečných schopností /já neumím zpívat, malovat, tančit, psát, hrát divadlo atd./, protože za léta existence profesionální tvorby se vžila měřítko odpovídající právě jen profesionálnímu uměleckému výkonu, nebo měřítko, absolutizující hodnoty dětského projevu, který ve svých špičkových výkonech dosahuje určitého standardu. Při tomto pojetí se zcela opouští nejzákladnější hledisko a "raison d'être" zájmové umělecké činnosti - pocit vnitřního uspokojení a naplnění, který v procesu uměleckých projevů vzniká.

Zda se scustavnou činností dojde k onomu standardu, schopnému snést tzv. přísná měřítka, je věc druhá. U dětských projevů zůstává na prvním místě intenzita prožitku z tvorby.

Takto z vnějšku přikládaná měřítka odradí. Mnozí z těch, kteří by se rádi v estetické rovině vyjádřili /včetně dětí, které jsou v těchto záležitostech ještě citlivější/, se uzavřou. Je zajímavé, jak rozličná měřítka se dětským uměleckým projevům přikládají. V dětském zpěvu se staví na první místo čistota a přesnost tonu, čistá intonace, nástup atd., zatím co dětskému výtvarnému projevu se přisuzuje nejvyšší emoční účinnost a výtvarná působivost tam, kde je nejméně řemeslných dovedností vyniká vlastní výraz. Ten je třeba v dětském sborovém zpěvu zcela vymazán. /Je to ovšem do značné míry dáno specifickými rysy obou uměleckých žánrů./

Integrace uměleckých žánrů v dětské interpretaci naznačuje východisko, kdy bude možné méně měřit profesionálními měřítka a více se zabývat tím podstatným - spontánností projevu a silou prožitku.

Druhá výrazná tendence souvisí s hrou se všemi dosažitelnými prostředky, jichž lze použít. Je to pozměňování funkcí použitých předmětů nebo prostředků a vytváření celků, které ve svém charakteru nejsou konečné, vyvolávají asociace a nutkají k domyšlení a odkrývání jejich obsahu. Výsledný projev /nebo výsledek projevu/ je inspirativní pro další činnost. Jde o zdůraznění tvořivého přístupu k okolnímu světu a všem jeho jevům. Je to vlastně rozvedení obecně známých faktů o dětské hře, ve které může kousek dřeva /jehož utilitární funkce může spočívat nejvýše v tom, že slouží k zatopení v kamnech/ představovat panenku, psa, či cokoliv jiného. Jde tedy o to zbavit použité předměty a prostředky původní identity /především původních užitekvcvých funkcí, u prostředků i původních estetických funkcí/ a dát jim v novém, nezvyklém uspořádání nové, především estetické funkce. U dětí se právě v tomto procesu hry s předměty a prostředky tříbí schopnost tvořivého přístupu, rozvíjí se fantazijní složka psychiky. A nejen to. Dítě získává zkušenosti, znelosti i dovednosti, rozvíjí si cit pro použitý prostředek či materiál.

Při tomto zdánlivě nevázaném projevu odpadají zábrany z pocitu "já neumím". Dítě se přitom učí mnoho věcí, které by, se třeba jinak vůbec nenaučilo.

Pravděpodobně bude tento postup nebo přístup jednou z možných cest jak překlenout tzv. kritická období věku. Na určitém stupni svého vývoje se zdánlivě zastavuje nebo dokonce mizí schopnost dítěte vyjádřit se v některém uměleckém žánru. Spontánnost projevu se dcstává do rozporu s vědomím nutnosti jistého stupně profesionality, která se zdá být dítěti nedosažitelná. Raději se vzdává svého zájmu. Přispívá k tomu lpění na tradičních výrazových prostředcích. Odborní pedagogové a psychologové mluví o období nevýtvarnosti, nepoetičnosti atd. Rozšířme tedy v tomto kritickém období rejstřík výrazových možností především o hru se vším, čemu lze dát novou estetickou sdělnost. Hra je dobrodružství a objevování, něco, co je pro děti /nejen pro děti/ lákavé. Nejde-li již namalovat obraz či napsat básně nebo předvést požadovaný rytmický pohyb, půjde něco jiného, kombinace, zcela jiné pojetí.

Hra v estetické rovině tak, jak se doposud jeví, vyvolává dojem, že ponechává stranou motivace společensky závažné. Není tomu tak. Původně prostá a zdánlivě nenáročná hra posílí sebevědomí : jsem-li schopen zvládnout toto, pokusím se i o náročnější obsah.

K čemu vede takové pojetí estetické výchovy a hry?

K pěstování a prohlubování estetické sensibility jako citového, emočního faktoru psychiky. Je to základní požadavek úspěšného rozvoje subjektu v této oblasti - k citlivosti k signálům, které přicházejí zvenčí /z vnějšího světa/ i zevnitř, jako popudům k jejich přehodnocení v estetické rovině a jejich sdělení.

Hra rozvíjí estetickou inteligenci jako vědomou schopnost diferencovaného prožitku. ..."

"... hra je přirozeným dětským stavem. Dítě se vžije natolik do představy světa, který vytváří, že má tendenci nespokojit se jen jednou jeho tvářností a doplnit ji i v jiných polohách. Přidá ke krešbnému záznamu slovní doprovod a je ochotno předvést ještě svou představu dalšími formami - zvukem a pohybem. Vzniká tak komplexní vyjádření představy, do které se v průběhu jejího realizování vžilo, ve které se seberealizuje a cítí vnitřní potřebu ji provést co nejvyčerpávajícím způsobem. Tím se kultivuje v několika oblastech současně a každá z nich provokuje k dalšímu obohacení sdělované představy, s níž se dítě ztotožnilo. Jeho fikce je reálná právě tak jako je reálný náš svět dospělých. To musíme mít na paměti, chceme-li tímto způsobem s dětmi pracovat. Můžeme postupovat od prostých a jednoduchých spojení až k náročným mezioborovým vazbám s hlubokým účinkem na psychiku dítěte. Jde o proces komplexní kultivace estetické vnímavosti dítěte, prohloubení jeho přirozených schopností, o založení vkladu, který ponese úrok později v dospělém věku. U zcela malých dětí /předškolní věk/ je přirozené, že při hravém manuálním výkonu si broukají a povídají a snaží se i gestem a grimasou předvést svou představu.

Tato přirozená vlastnost postupně odpačává. S hledáváme u dospělých, že často nejsou schopni vyjádřit přijatelnou formou, tedy přesvědčivou a emočně působivou, svoje pocity a představy a spokojují se tím, že říkají : já to cítím, ale neumím to vyslovit. Příčina je v tom, že tato původně přirozená schopnost člověka v dětském věku nebyla dále rozvíjena, a že dospělá osoba považuje slovní vyjádření za jedinou možnou formu komunikace, přičemž i toto slovní vyjádření zůstává na velmi nízké úrovni. Je to značné úskalí, protože jde o sdělení dojmů, zážitků a pocitů, které krcmě racionálního a dějového jádra mají silný emoční náboj, žádající si adekvátně silné a intenzivní vyjádření odpovídající formou, a to nejen jedincu. Právě kultivace této přirozené dětské schopnosti a její rozvíjení do vyšších poloh je jedním z obecných úkolů estetické výchovy..."

Úvahy o komplexní estetické výchově a hře jsme vybrali z dnes už téměř zapomenuté publikace Vladimíra Joachimsthal **UMĚNÍ HRA**, kterou ke stejnojmennému experimentálnímu programu vydal v roce 1973 ÚDPM JF v Praze

Douška poněkud udiveným čtenářům

Zveřejňovat v polovině roku informace o akcích, které se zčásti už konaly, může leckomu připadat zbytečné. My jsme naopak tvrdošíjně přesvědčeni o tom, že není všem dnům konec. Prcto pokládáme za nejvyšší užitečné zaznamenat alespoň existenci některých akcí a informovat vás tím o těch, kdo by podobné akce mohli uspořádat i v příštím roce. Takže naše kalendárium berte i jako výzvu : Víte-li o další akci, kterou zde neuvádíme, uděláte radost nám, ale hlavně všem ostatním čtenářům dalších čísel tohoto bulletinu, tedy svým kolegům, kteří pracují nebo budou pracovat nebo mají chuť pracovat tvořivě s dětmi, když nám o takových akcích pošlete zprávu - obsáhlejší, nebo jen docela stručnou. Stejně tak přivítáme jakékoli tipy na materiály, informace a autory, s nimiž byste se rádi setkali v příštích číslech **KORMIDLA**.

Ludmila Battěková

Alena Crhová

Jitka Tláskalová

Jaroslav Provazník

KORMIDLO - informační bulletin Centra pro dětské aktivity **ARTAMA**, pracoviště pro neprofesionální umění a estetickou výchovu dětí a mládeže Informačního a poradenského střediska pro místní kulturu.

Adresa : ARTAMA, Sněmovní 7, 118 22 Praha 1

telefon : 53 68 46, 53 48 41-2

Číslo připravili : Ludmila Battěková, Jitka Tláskalová, Alena Crhová,
Vladimír Papež a Jaroslav Provazník

Praha červen 1991

Neprcejděné

O B J E D N Á V K A

informačního bulletinu KORMIDLO

Mám zájem o pravidelný odběr bulletinu **KORMIDLO**

Počet výtisků :

Jméno a příjmení :

Adresa :

PSČ :

podpis